

Riksantikvarieämbetet
Avdelningen för arkeologiska undersökningar

RAPPORT UV ÖST 2005:10
ARKEOLOGISK UTREDNING ETAPP 2

Kv Löjtnanten

Inför ny- och ombyggnad av fastigheter och gång- cykelväg vid Knektgatan

Invid RAÄ 203, 204, UV 17, Objekt V

Linköpings stad och kommun, Östergötland

Dnr: 421-12-2004

Magnus Rolöf

Riksantikvarieämbetet

Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV Öst

Roxengatan 7, 582 73 Linköping

Tel. 013-24 47 00

Fax 013-10 13 24

uvost@raa.se

www.raa.se

Text, grafik och layout Magnus Rolöf

Utskrift UV Öst, Linköping 2005

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, 801 82 Gävle. Dnr L 1999/3

Innehåll

Bakgrund 5

Topografi och fornlämningsmiljö 5

Tidigare undersökningar 6

Syfte och metod 6

Resultat 6

Referenser 7

Administrativa uppgifter 7

Bilagor 8

Bilaga 1. Undersökningsområde 8

Bilaga 2. Schaktplan 9

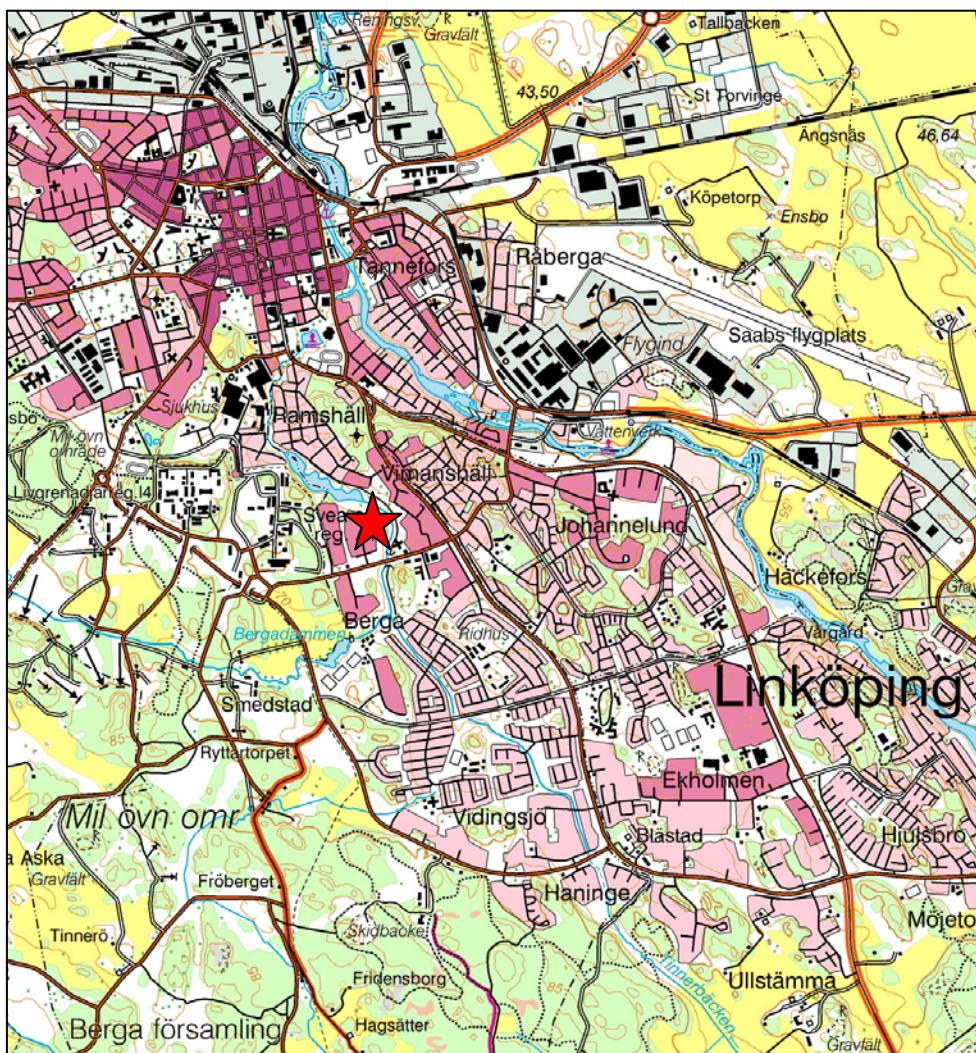

Fig 1. Utdrag ur Gröna kartan med platsen för undersökningen markerad. Skala 1:50 000.

Kv Löjtnanten

Sundbaum Byggprojekt AB projekterar för ny- och ombyggnad av fastigheter på Knektgatan i Kv Löjtnanten, inom Västerberga i Linköpings stad och kommun. Efter beslut av Länsstyrelsen i Östergötland (2004-04-15) utförde Riksantikvarieämbetet, UV Öst, en arkeologisk utredning i detaljplaneområdets nordöstra hörn (i anslutning till befintlig parkeringsplats samt i planerad GC-vägs sträckning). Utöver spridda yngre fynd som tegel, glas, metallbitar, fajans och porslin i en äldre åkerhorisont, samt ett par yngre nedgrävningar, fanns inom utredningsområdet inget av antikvariskt intresse. Riksantikvarieämbetet bedömer därför att inga ytterligare arkeologiska åtgärder är nödvändiga. Det bör dock noteras att det högre liggande området mot Tinnerbäcken, utanför utredningsområdet, fortsatt är arkeologiskt intressant.

Ovanstående bedömning är ett förslag, som utgör ett av de underlag Länsstyrelsen har att ta ställning till vid en eventuell ansökan om exploatering.

Bakgrund

Riksantikvarieämbetet, UV Öst, har på uppdrag av Länsstyrelsen genomfört en arkeologisk utredning vid Knektgatan, Kv Löjtnanten, inom Västerberga i Linköping stad och kommun. Anledningen är att Sundbaum Byggprojekt AB detaljplanerar inför ny- och ombyggnation av fastigheter. Tidigare arkeologiska utredningar har påvisat flera områden längs Tinnerbäcken som kan innehålla ovan mark ommarkerade fornlämningar (Ericsson 2002). Ett av dessa områden berörs av det nu aktuella arbetsföretaget (benämns Objekt V enligt Ericsson 2002). Arkeologisk utredning, etapp 2, bedömdes lämplig här. Totalt omfattas drygt 77 000 m² av detaljplanen.

Förarbetet gjordes av Anna Molin och Johan Stenvall, UV Öst. Fältarbetet har utförts av Magnus Rolöf, UV Öst.

Topografi och fornlämningsmiljö

Större delen av detaljplaneområdet är bebyggt av ett flertal fastigheter med tillhörande innergårdar samt asfalterade parkeringsplatser (se fig 2, bilaga 1). Inom området finns två registrerade lagskyddade fornlämningar i form av skålgröpslokaler; RAÄ 203 (på befintlig lekplats) samt RAÄ 204 (på en bergsrygg i park i bostadsområdet). Ytorna mellan bebyggelsen och Tinnerbäcken utgörs av öppna gräsplaner.

Endast ett mindre område inom detaljplanen bedömdes nödvändigt att utreda arkeologiskt. Detta område är beläget i detaljplaneområdets nordöstra hörn och omfattar drygt 7 200 m² (se fig 3, bilaga 2). Här planeras att uppföras nya fastigheter på befintlig parkeringsplats, samt att flytta ut den nuvarande GC-vägen till de gräsbeväxta ytorna.

Tidigare undersökningar

Utredningsområdet ligger norr om och i anslutning till den höjd som vid en tidigare arkeologisk utredning, etapp 1, ringats in som ett topografisk lämpligt boplatsläge (Ericsson 2002). Inom utredningsområdet ligger dessutom UV 17 (Linköpings stad), vilket är registrerat som en ungefärlig plats för byggnad (eventuell ängslada) enligt lantmäterikarta från 1778.

Syfte och metod

En arkeologisk utredning, etapp 2, syftar till att avgöra om lagskyddad fornlämning berörs av exploateringsföretaget.

Efter förberedande kart- och arkivstudier vidtog fältarbetet. Sökschakt togs upp med grävmaskin invid den befintliga parkeringsplatsen samt i den planerade GC-vägens sträckning. Matjorden avbanades skiktvis ned till den förväntade anläggningens nivå. Resultaten mättes in med GPS och förvaras i Riksantikvarieämbetets digitala informationsdatabas Intrasis för bearbetning.

Resultat

Totalt 5 schakt togs upp inom undersökningsområdet (se bilaga 2, fig. 3). Schakten omfattade drygt 80 löpmeter vilket motsvarade omkring 120 m².

Inga förhistoriska lämningar framkom i något schakt. I samtliga schakt framkom sporadiska yngre fynd som porslin, fajans, tegel, metall och glas. I schakt 2 framkom även bränd lera, någon skärvensten samt diffusa mörkfärgningar i schaktets botten, varav en innehöll yngre fynd. I schakt 4, vilket löpte nedför den nordvästra slänten från höjden sett, kunde man av lagerbildningen se att svackan ned mot Tinnerbäcken utgjorts av våtmark/svämzon. Endast något fynd av rödgods gjordes här.

På platsen nära läget för UV 17 iakttogs inga tydliga strukturer. Dock syntes här en ökad andel yngre fynd, bland annat en bit drejat rödgods, liksom fler diffusa mörkfärgningar i undergrunden (schakt 2 och 3).

Riksantikvarieämbetet, UV Öst, gör bedömningen att inga ytterligare arkeologiska åtgärder är nödvändiga. Dock bör understrykas att lämningar efter den noterade äldre byggnaden (UV 17) alltid kan återfinnas längre mot norr, samt att det högre liggande området mot Tinnerbäcken (Objekt V) fortsatt är arkeologiskt intressant.

Linköping i februari 2005

Magnus Rolöf

Referenser

Ericsson, A. *Tinnerbäcken - ett vattendrag med historia*. Arkeologisk utredning etapp 1.
Östergötland, Linköpings stad och kommun, Tinnerbäcksparken, Ekkälledammen mfl.
RAÄ UV Öst, Rapport 2002:18. Linköping.

Administrativa uppgifter

Riksantikvarieämbetets dnr: 421-12-2004

Länsstyrelsens dnr och datum för beslutet: 431-22584-03, 2004-04-15

Projektnummer: 1520570

Undersökningstid: 25 november 2004

Projektgrupp: Magnus Rolöf, projektledare. Anna Molin, Johan Stenvall, arkeologer. Anders Pettersson, grävmaskinist.

Exploateringsyta: 77 000 m²

Undersökt yta: 80 m²/ 120 löpmeter

Läge: Ekonomiska kartan, blad 8F 4h Slaka, edition 2 Feb 1983, x 6470000 y 1485000, samt
8F 4i Blästad, Ed 2 1981, x 6470000 y 1490000

Koordinatsystem: RT90 2,5 gon V.

Koordinater för undersökningsytans mittpunkt: x 6474590 y 1490125

Höjdsystem: RH00

Fynd: Tillvaratogs ej

Intrasisprojekt: O2004136

Bilagor

Bilaga 1. Undersökningsområde

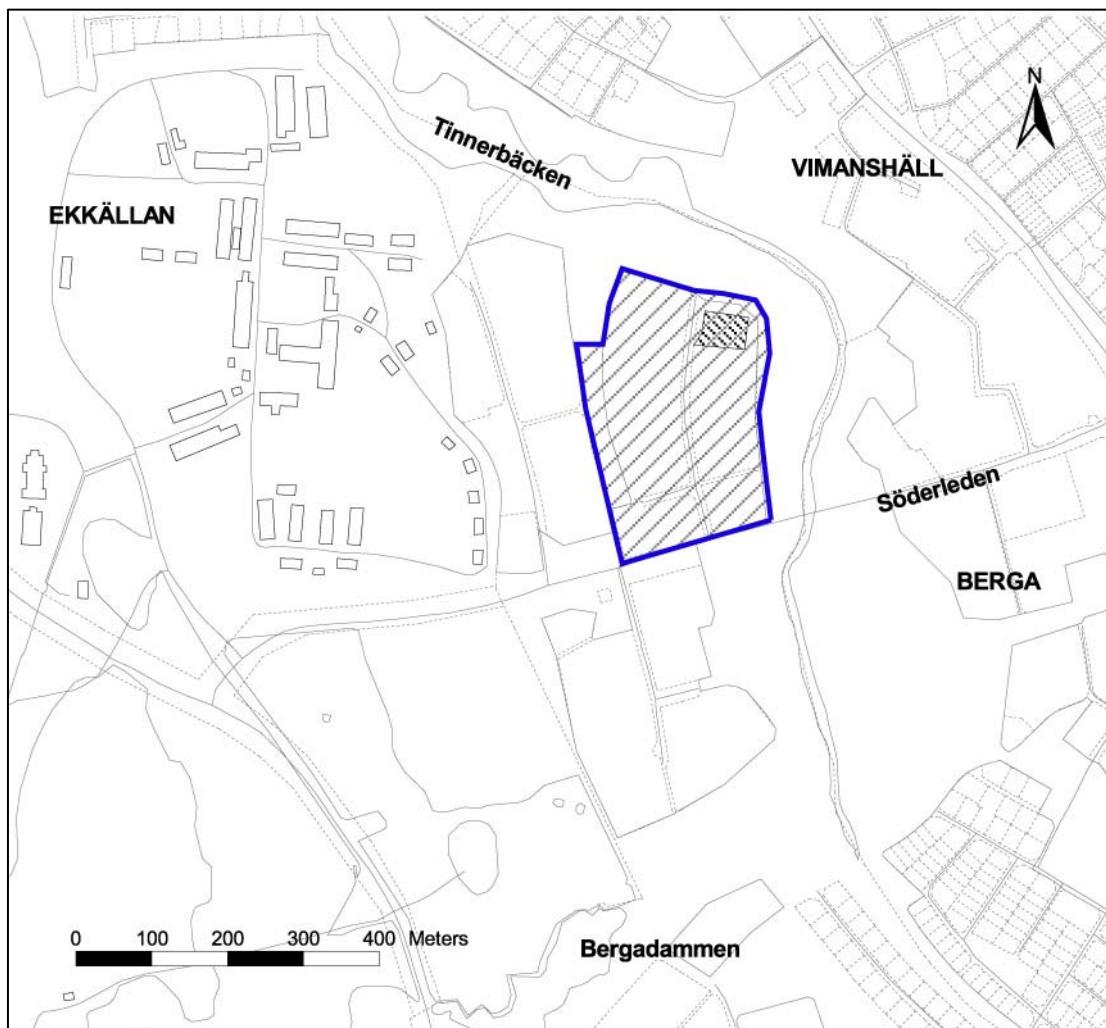

Fig 2. Utdrag ur Ekonomiska kartbladen (8F 4h och 8F 4i) med detaljplaneområdet markerat. I områdets NÖ hörn är den befintliga parkeringsplatsen m arkerad, runt vilken arkeologisk utredning genomfördes (jfr fig 3).

Bilaga 2. Schaktplan

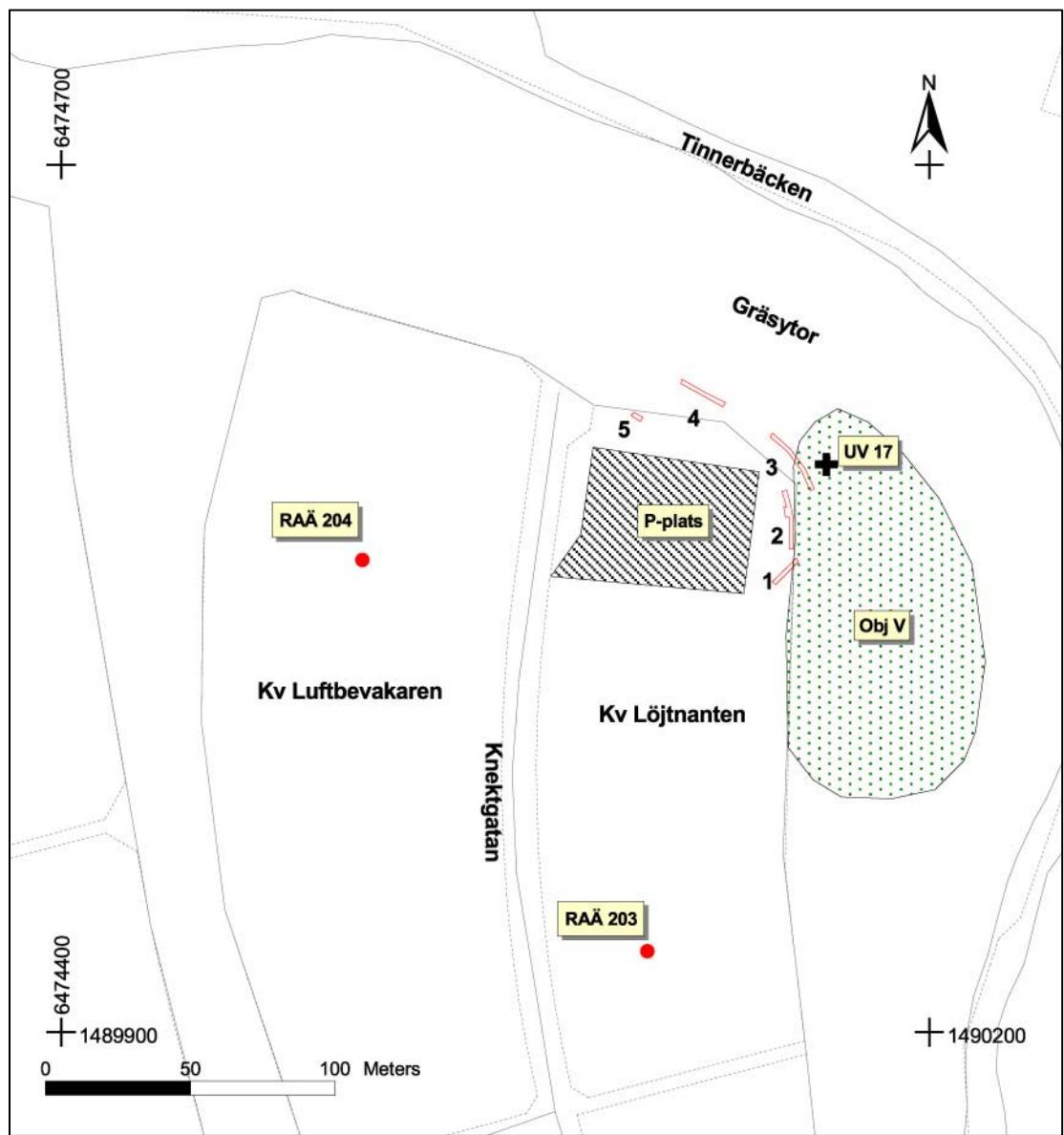

Fig 3. Utdrag ur Ekonomiska kartbladen (8F 4h och 8F 4i) med schakten (1-5) markerade. På kartan syns också ungefärlig utbredning av Objekt V (prickad yta) samt läge för RAÄ 203, 204 och UV 17.